

3. Шерепера І.А. досвід Європейських країн у розвитку соціального партнерства України / І.А. Шерепера // Економіка: реалії часу. – 2013. – № 4(9). – С. 189–194.

Ключові слова: особи з обмеженими можливостями, соціальне підприємництво, міжнародно-правові документи.

Науковий керівник: старший викладач Харитонова Л. І.

Петльована Марія Олегівна

студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ТА КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ

В сучасних умовах одним із ключових способів захисту трудових прав працівників є нагляд та контроль за додержанням трудового законодавства (глава XVIII КЗпП України). В зв'язку з тим, що останнім часом почастишали випадки незаконних звільнень, набули масового характеру несвоєчасні виплати заробітної плати та направлення працівників у вимушені неоплачувані відпустки, інші порушення трудових прав актуальним є тема здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.

Державний нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю виступає важливим і ефективним способом захисту трудових прав працівників. Міжнародними стандартами у сфері праці, зокрема, Конвенцією Міжнародної організації праці про інспекцію праці у промисловості й торгівлі 1947 р. № 81, ратифікованою Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV, та Конвенцією Міжнародної організації праці про інспекцію праці в сільському господарстві 1969 р. № 129, ратифікованою Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1986-IV, передбачено, що кожна країна – член МОП повинна створити і забезпечити функціонування системи інспекції праці на промислових підприємствах та у сільському господарстві. Завданнями інспекції праці є забезпечення застосування правових норм у галузі умов праці та охорони працівників під час їхньої роботи, як, наприклад, норм щодо тривалості робочого дня, заробітної плати, безпеки праці, охорони здоров'я і добробуту, використання праці дітей і підлітків та з інших подібних питань.

Отже, інспекція має здійснювати загальний суцільний нагляд у сфері праці.

Відповідно до ст. 260 КЗпП України та ст. 38 Закону України «Про охорону праці» державний нагляд за додержанням законів та інших нормативно-правових актів про охорону праці здійснюють: центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ядерної та радіаційної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення [1].

Також в межах державного нагляду і контролю виділяють судовий, який здійснюється з метою захисту конституційних прав і свобод працівників (громадян) та поновлення порушених прав.

Також виділяють відомчий контроль як особливий вид державного контролю. Відомчий контроль за додержанням законодавства про охорону праці на підприємствах галузі здійснюють служби охорони праці міністерства, інших центральних органів виконавчої влади, корпорації та іншого об'єднання підприємств, створених за галузевим принципом, які діють на основі Типового положення про службу охорони праці [3]. Цим же Типовим положенням передбачено створення служби охорони праці на підприємствах, у виробничих і науково-виробничих об'єднаннях, кооперативних, колективних та інших організаціях виробничої сфери з числом працюючих 50 і більше осіб, яка підпорядковується безпосередньо керівникові і прирівнюється до основних виробничо-технічних служб.

Спеціалісти служби охорони праці мають право: безперешкодно в будь-який час відвідувати виробничі об'єкти, структурні підрозділи підприємства, зупиняти роботу виробництв, дільниць, машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва у разі порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю працюючих; одержувати від посадових осіб необхідні відомості, документи і пояснення з питань охорони праці; перевіряти стан безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на об'єктах підприємства, видавати керівникам перевіреного об'єкта, цеху, виробництва обов'язковий для виконання припис; вимагати від посадових осіб відсторонення від роботи працівників, які не пройшли медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань з охорони праці, не мають допуску до відповідних робіт або порушують нормативні акти про охорону праці тощо [4, с. 371].

Отже, слід дійти висновку, що державний нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю – це метод забезпечення

дотримання законодавчих та інших нормативних актів про працю та форми захисту трудових прав працівників.

Список використаних джерел

1. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – додаток до № 50. – Ст. 375.
2. Про затвердження Типового положення про службу охорони праці від 15.11.2004 № 255: Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04>
3. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, Б. С. Стичинський; керівник авт. кол. В. Г. Ротань; [8-ге вид., доп. та перероб.]. – К.: А.С.К., 2008. – 425 с.

Ключові слова: нагляд, контроль, право, режим, орган.
Науковий керівник: д.ю.н., професор Чанишева Г. І.

Піскун Дарина Олександрівна

студентка 3-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРАВО НА ДЕРЖАВНУ ДОПОМОГУ НА ДІТЕЙ ОДИНОКИМ МАТЕРЯМ

В ХХІ столітті все ширшого вивчення і розвитку зазнало питання соціального забезпечення населення, як на міжнародній арені, так і в Україні. Соціальне забезпечення включає в себе низку суспільно-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків: соціальне страхування, пільги, виплати, послуги і допомоги. Сама система державної соціальної підтримки сімей з дітьми в Україні включає в себе такий вид допомоги як – допомога на дітей одиноким матерям.

Сфера забезпечення права на державну допомогу на дітей одиноким матерям і поняття неповної сім'ї вивчалася такими вченими і дослідниками, як Болотіна Н. Б., Бориченко К. В., Рудик В. В., Нагайло С. Й. та іншими. Попри це, зазначене питання залишається до кінця не розкритим і потребує додаткового вивчення, і так як сфера державної допомоги на дітей одиноким матерям є дуже важливою і повноцінно не врегульованою, потрібно і далі розвивати дослідження в зазначеному напрямку, в чому і полягає актуальність зазначеної теми.